hibridni grad
NOVA KULTURA
024
ka-matrix

Nova kultura_HIBRIDNI GRAD .024

Uvod

Nova Kultura_Hibridni Grad je interdisciplinarni program u suvremenoj kulturi kojim se na kritičan i kreativan način kroz suvremenu umjetnost preispituje društveni angažman.

Tijekom 2024. godine, kroz niz javnih događanja, predstavili smo domaće i gostujuće on-line umjetnike i umjetnice te istražili teme koje se nalaze na sjecištu revalorizacije umjetnosti inspirirane industrijskim nasljeđem, društvenog aktivizma i prava na korištenje javnih prostora, pristupajući im kroz novomedijske i edukativne metode.

Ovogodišnji program bio je posvećen propitivanju urbanog prostora kao poligona i inspiracije u oblikovanju suvremenih umjetničkih koncepata. Program se odvijao kroz edukativne aktivnosti, izložbe, instalacije i razgovore s autorima i multimedijskim umjetnicima koji u svom radu u velikoj mjeri inspirirani urbanim okruženjem, postindustrijskim novim mekim dobom i novim medijima s refleksijom na industrijsko nasljeđe dvadesetog stoljeća. Kroz novu umjetničku produkciju komuniciraju s publikom, potičući njezin angažman i sudjelovanje u proizvodnji sadržaja

****

Program Nova kultura _ Hibridni grad .024 započeo je radionicom audio produkcije pod vodstvom zagrebačkog audio umjetnika i producenta **Tina Dožića**. Tijekom trodnevne radionice u Karlovcu, polaznici su snimali zvukove grada, obrađivali ih u programima **Audacity** i **Ableton Live** a finalne materijale objedinili kao bazu zvukova.

Izložba **Minijature Petre Šabić** spojila je konceptualnu umjetnost i performans kroz niz minijaturnih crteža (3 × 2 cm) postavljenih unutar prostora galerije **ZILIK**. Iscrtane na industrijskim naljepnicama, ove vizualne bilješke odražavaju tok misli, sjećanja i asocijacija, dok umjetnica kroz interakciju

s publikom naglašava proces stvaranja kao eksperiment i performans.

Ovogodišnji program **Industrije u galeriji** bavio se temom metalske industrije u Karlovcu, s posebnim fokusom na **Jugoturbinu** i **Tvornicu turbina Karlovac**. Kroz javni poziv za prikupljanje industrijskih predmeta, kustoski desk i video projekcije, program je i u ovom izdanju omogućio građanima aktivno sudjelovanje u dokumentiranju i očuvanju industrijske baštine, stvarajući interaktivnu izložbu koja bilježi povijest grada.

Prostornom intermedijalnom instalacijom **Meke tipke / Tender Buttons** umjetnica **Teuta Gatolin** uredila je prostor galerije ZILIK kombinirajući digitalne kolaže, poeziju, audio zapise i tekstilne radove. Spajajući klasične i suvremene umjetničke tehnike prisutne i posjetitelje uvela je u svoj svijet u kojem istražuje nostalgiju kroz javno dostupne arhive i potrošačku tehnologiju stvarajući začudni virtualni svijet.

Izložba na štriku

Ovom izložbom na otvorenom predstavljaju se radovi lokalnih autora, a postav čine izbor fotografija nastalih kao odgovor na javni poziv za sudjelovanje s temom (pre) oblikovanja i prenamjene javnih prostora u gradu.

Najbolje pristigle fotografije tiskaju se i predstavljaju javnosti, te na taj način izložba kombinira umjetnički izričaj s participacijom građana.

Posebnost ove izložbe je upravo izravna interakcija s publikom – naime, prolaznici i posjetitelji mogu sa sobom ponijeti fotografiju koja ih se posebno dojmila.

Projekt je pokrenut 2023. godine.

Streetart galerija

Druga **Street art galerija** održana je u na Dan grada Karlovca, 13. srpnja na i oko Glazbenog paviljona na šetalištu Dr. F. Tuđmana (Promenada) u okviru programa **Zvjezdanog ljeta**.

U sklopu Street art galerije postavljena je izložba naljepnica / stikera, održane radionice grafita, spin-arta i izrade naljepnica.

Na otvoreni poziv pristigle su naljepnice od stotinjak autora i kolektiva iz Hrvatske, okolnih država, Sjedninjenih Država, Brazila, Njemačke, Nizozemske, Kanade, Francuske, Slovačke, Malezije, Austrije. Zbog velikog odaziva autora i povezivanja u svjetsku mrežu sticker - festivala program će se nastaviti provoditi uz gostovanja u drugim gradovima i organiziranje programa u galerijskim uvjetima.

Radionica i prostorna instalacija **Camera Obscura Hrvoja Spudića** pretvorila je galeriju ZILIK u veliki "primitivni fotoaparat", camera obscuru.

Free Art Glitch rezidencija je tijekom 2024. godine održana u nekoliko etapa: kroz radionicu glitch fotografije u **Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić**, glitch VJ program na otvorenom, te nastavak dokumentiranja radova i suradnju s umjetničkom organizacijom **Format C** u okviru koje su napravljeni intervjui s pet etabliranih svjetskih glitch umjetnika. Radovi i intervjui objedinjeni su u pet kratkih video dokumentarnih filmova koji će biti distribuirani putem internet dok ih je karlovačka publika imala prilike vidjeti uživo uz razgovor s projektnom ekipom.

Aktivnosti tijekom 2024. godine upotpunjene su istraživačko-eksperimentalnim i multimedijskim programom **FOKUS: Umjetnost i kultura 2.0** koji prati cjelogodišnji edukativni program udruge, usmjeren na sve dobne skupine, s posebnim naglaskom na djecu i mlade. Kroz interaktivne i participativne metode, program se provodio na javnim prostorima, u školama i kulturnim centrima, nadopunjujući formalno obrazovanje istraživačkim i eksperimentalnim pristupom.

U sklopu programa održane su radionice vizualne, interdisciplinarne i audiovizualne umjetnosti, uključujući prostorne instalacije, uličnu umjetnost, reciklažnu umjetnost i video performanse. Poseban naglasak stavljen je na radionice u osnovnim školama a održana je i TV Wall radionica u udruzi **Filmaktiv** u Rijeci, gdje su sudionici imali prilike naučiti kako spajati analogne CRT / televizijske prijemnike i video modulatore nastale na radionicama prethodnih godina.

Kroz programe kreativnih radionica **FOKUS: Umjetnost i kultura** u dvije osnovne škole prošlo je petstotinjak djece i mladih koji su sudjelovali na devedeset participativnih radionica.

KA-MATRIX je organizirao brojne programe i izložbe u javnim prostorima od kojih izdvajamo četvrtu uličnu galeriju pod nazivom **Street art galerija** na kojoj su predstavljeni radovi stotinjak domaćih i međunarodnih sticker art umjetnika, kolektiva i entuzijasta.
Tijekom programa na otvorenom u gradskom parku i ove godine su gostovali zagrebački grafiteri, otvorena je izložba fotografija na otvorenom pod nazivom **Izložba na štriku**, te je održana predstava zagrebačkog **Arbajt kolektiva.**

\\ Partneri i suradnici:

Format C
Galerija ZILIK - Centar za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor

\\ Zahvaljujemo na pomoći:

Mia Maraković, Dina Karadžić, Vedran Gligo, Manuel Kasunić, Luka Lipšinić, Osnova škola Dragojla Jarnjević, Osnovna škola Turanj, Centar za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor, Tehnička škola Karlovac, Tvornica turbina Karlovac, Mješovita industrijsko obrtnička škola Karlovac.

Aktivnosti ‘24

01

Tin Dožić

City SoundScapes

radionice audio produkcije

02

Petra Šabić

Strujanja

izložba minijatura

03

Industrija u galeriji #4

izložba

04

Teuta Gatolin

Meke tipke: Nit

prostorna intermedijalna instalacija

05

Hrvoje Spudić

Camera Obscura

radionica / prostorna instalacija

06

Free Art Glitch ‘24.

istraživanje / radionica / projekcija

Tin Dožić

City SoundScapes

RADIONICE AUDIO PRODUKCIJE

InfoShop / SU KAoperativa
13.-.15.03.2024.

U okviru ovogodišnjeg programa organizirana je radionica audio produkcije koje je vodio zagrebački audio umjetnik i producent **Tin Dožić**.

Tijekom trodnevnog gostovanja u Karlovcu, polaznici su snimali zvukove grada, obrađivali prikupljeni materijal te ga pripremili za daljnje korištenje. Posljednjeg dana radionice predstavljeni su snimljeni i obrađeni zvučni materijali, koji su objedinjeni u zajednički album zvukova / bazu podataka.

Polaznici su kao temelj za snimanje bilježili zvukove koji ih okružuju – gradilišta, industrijske pogone, željeznički i automobilski promet – a zatim ih uređivali koristeći programe **Audacity** i **Ableton Live**. Radionice su se odvijale na otvorenom, u prostoru **Infoshopa Karlovac** te prostoru **Saveza udruga Kaoperativa.**
Prikupljeni materijali dostupni su za besplatno korištenje kao zvučna podloga za video radove, javne nastupe, instalacije i druge multimedijalne sadržaje.

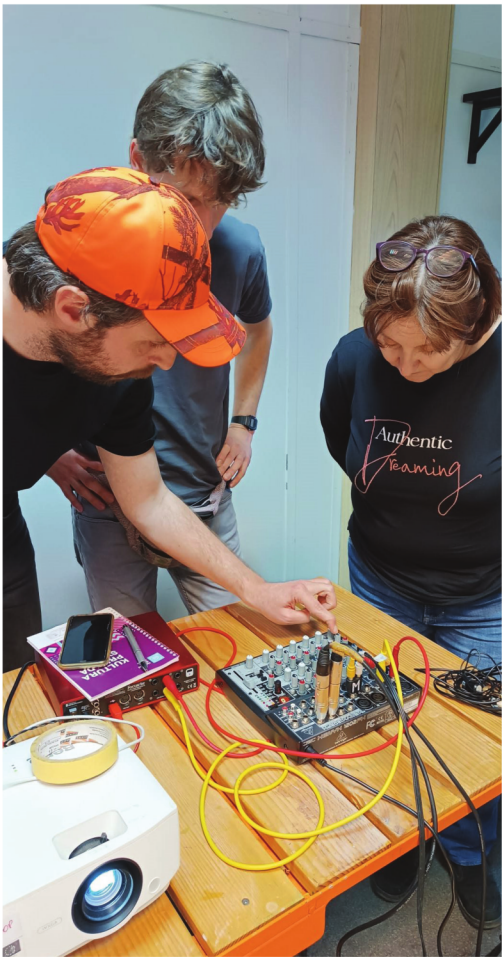

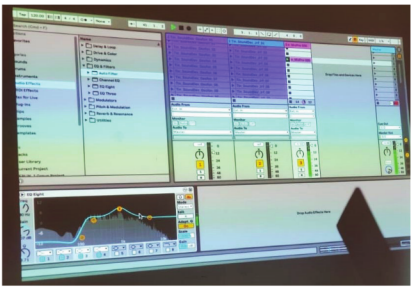

Tin Dožić multimedijalni je umjetnik koji u svojoj praksi često polazi od medija zvuka, baveći se terenskim snimanjem, radijem, eksperimentalnom glazbom i multimedijalnim instalacijama. Diplomirao je psihologiju na **Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu** i nove medije na **Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu** (2016).

Njegov rad **Pjesme za antropocen** osvojio je nagradu **Zlatna lubenica** na festivalu **Media Mediterranea 2018.**, a bio je i finalist nagrade **Radoslav Putar** 2019. te alumni **WHW Akademije** (2019./2020.). Kao član autorskog tima osvojio je Nagradu **55. zagrebačkog salona primijenjene umjetnosti i dizajna** (2020.) za vizualni identitet **30. Muzičkog biennala Zagreb.**

Petra Šabić
Strujanja

IZLOŽBA MINIJATURA

Galerija ZILIK
13.04.2024.

Izložba **Minijature Petre Šabić** spojila je konceptualnu umjetnost i performans kroz niz minijaturnih crteža postavljenih unutar prostora galerije ZILIK. Iscrtane na industrijskim naljepnicama, vizualnim bilješkama autorica predstavlja tok misli, sjećanja i asocijacija, dok je kroz interakciju s publikom naglasila proces stvaranja kao eksperiment i performans.

Recentni razvoj umjetničkog jezika i palete izraza Petre Šabić kreće se u smjeru istraživanja mogućnosti slike i crteža kao prostorne i situacijske činjenice onkraj površine prikaza bilo ono slikarsko platno, papir ili neki drugi plošni medij. Tematiziranje granica unutarnjih stanja, prostora slike, doživljaja gledanja i uranjanja u prikaz, te specifičnog razumijevanja slike kao oblika intimne, iako u potpunosti otvorene komunikacije između umjetnice, publike i 'metafizike' likovnog univerzuma motivi su kroz koje ovu izložbu možemo promatrati i kao konceptualni, ali i performativno uokviren prostor. Unutar njega se sve navedeno 'sudara' poput nepredvidivih subatomskih čestica kvantne prirode našeg postojanja. Niz crtačkih minijatura u prostoru galerije ZILIK treba promatrati upravo u tom ključu.

Nastala situacija oprostorene slikovne površine kao kratkotrajnog i metastabilnog uvida u najsitnije detalje i trenutke našeg (vizualnog, slikovitog) postojanja svojevrsni je vremenski objekt u koji je autorica utkala značenja, sjećanja, asocijacije, usputne vizualne fascinacije, a koja otkriva obilježja misli unutar određenog vremenskog perioda.
Minijature, slike-naljepnice, crteži u ovoj izložbi zaobilaze također za galerije i muzeje uobičajenu uporabu

legendi koje se također najčešće pojavljuju u obliku malih naljepnica koje prate pojedinačna djela. Izborom formata i materijala za svoj rad, autorica dodatno fokusira narav vlastitih slika sugerirajući da upravo one u svojoj asocijativnoj igri otkrivaju značenje vizualne situacije u kojoj se nalazimo. Još jednom, kao što je to čest slučaj kod ove umjetnice, pozvani smo zamisliti se u prostoru slike, asocijativnog univerzuma prikaza, a same radove zamišljati kao drugu stranu nepropusna stakla, odnosno ogledala.

U tom pogledu, kao još jedan odjek sklada u naizglednom kaosu vizualnog zbivanja, minijature pravilno raspoređene u prostoru galerije otkrivaju i momentalne vizualne sklopove, izgradnju forme koja sugerira postojanje nadređenog likovnog stanja koje ponovno treba shvatiti kao metaforu ne samo našeg postojanja – koje nije isto izbliza i iz daljine, viđeno sada i viđenog kasnije, ... – već i dio narativa kojim umjetnica već duže vrijeme opisuje okoliš jednog drugačijeg zauzimanja za fenomen slike.

dr.sc. Dario Vuger
Muzej likovnih umjetnosti u Osijeku

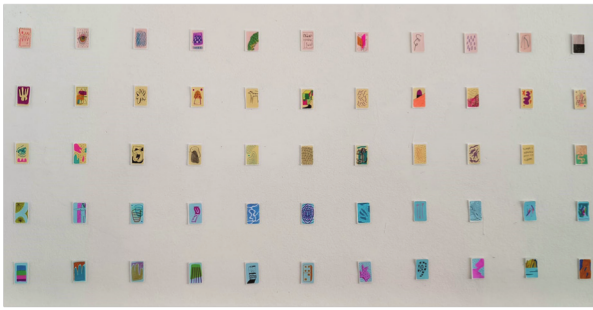

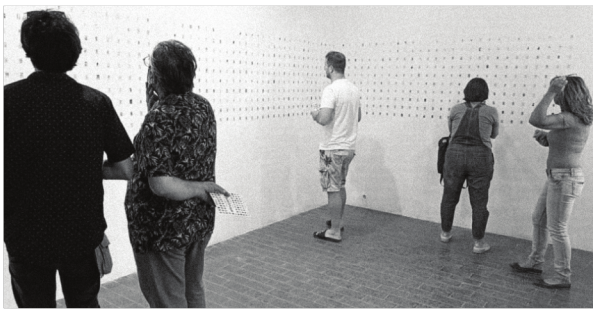

Petra Šabić rođena je u Zagrebu 1995. godine i odrasla je u Bjelovaru. Diplomirala je Likovnu kulturu na **Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu** 2019. godine s nagradom **Akademijskog vijeća ALU** za najuspješnije diplomante.

Dobitnica je pohvale Ak. vijeća ALU za uspješan rad ak. godine 2016./2017. Diplomirala je Slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 2021. godine s pohvalom **Magna Cum Laude**. Dobitnica je Rektorove nagrade (2018.) Sveučilišta u Zagrebu i Nagrade publike u sklopu izložbe **Erste Fragmenti 17** (2021.).

Industrija u galeriji #4

IZLOŽBA

Galerija ZILIK
31.08.2024.

Ovogodišnji program **Industrije u galeriji** bavio se temom metalske i tekstilne industrije u Karlovcu. Kroz javni poziv za prikupljanje industrijskih predmeta, kustoski desk i video projekcije, program je i u ovom izdanju omogućio građanima aktivno sudjelovanje u dokumentiranju i očuvanju industrijske baštine, stvarajući interaktivnu izložbu koja bilježi povijest grada.

Na izložbi su prikazane fotografije i predmeti koje su građani ustupili za izlaganje te fotografije iz fototeke **Gradskog muzeja Karlovac**. U četvrtom izdanju ove kolaborativne izložbe uz fotografije iz arhive Muzeja grada Karlovca posjetitelji su mogli vidjeti autorske fotografije novinara **Vojislava Ljubojevića**, **Nikole Ljubojevića**, te mladog fotografa **Antonija Krstića**.
I dok fotografije Nikole i Vojislava Ljubojevića svjedoče o posljednjim danima nekad poznatih karlovačkih i dugoreških pogona kao izgradnji *brze ceste* i stambenih objekata *novog* Karlovca, Krstić je zabilježio scene iz **Tvornice turbina Karlovac** tijekom provedbe aktivnosti programa **Nova kultura _ Hibridni grad**.

Industrija
u galeriji
04

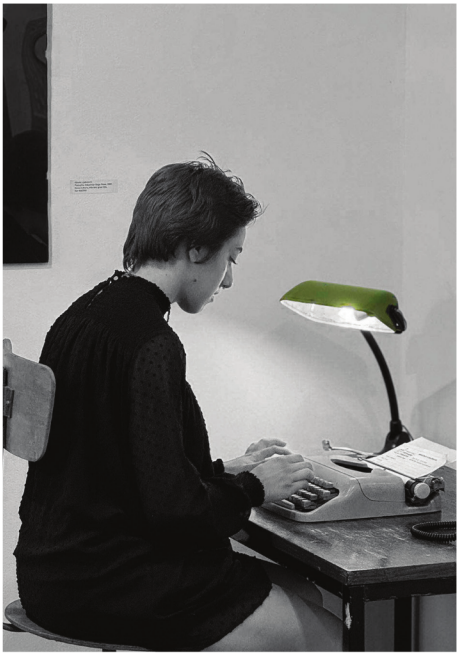

Teuta Gatolin

Meke tipke: Nit

PROSTORNA INTERMEDIJALNA INSTALACIJA

Galerija ZILIK
15.11.2024.

Prostornom intermedijalnom instalacijom **Meke tipke / Tender Buttons** umjetnica **Teuta Gatolin** uredila je prostor galerije **ZILIK** kombinirajući digitalne kolaže, poeziju, audio zapise i tekstilne radove. Spajajući klasične i suvremene umjetničke tehnike prisutne i posjetitelje uvela je u svoj svijet u kojem istražuje nostalgiju kroz javno dostupne arhive i potrošačku tehnologiju stvarajući začudni virtualni svijet.

Umjetnički materijali prezentirani su u formatu prostorne instalacije sastavljene od šivanih mekanih skulptura, teksta, digitalnih sadržaja, zvuka. Prostor je bio koncipiran na način da se posjetitelji mogu slobodno kretati, razgledati radove ili se, u slučaju računalnog rada "prošeti virtualnim svijetom unutar računala".

U sklopu otvorenja organiziran je i neformalni razgovor s umjetnicom uz vodstvo po postavu tijekom kojeg su posjetitelji dobili odgovore i pojašnjenja pojedinih izloženih segmenata.

Meke Tipke: Nit dio su šireg umjetničkog ciklusa **Zapeli u limenci da bismo gledali budućnost kako se odvija ovim tokom**, čiji su tematski interesi usmjereni ka istraživanju tehnoloških mitologija i kolektivnih mogućnosti i nemogućnosti zamišljanja budućnosti u današnjem društvu.

Ciklus će se u različitim fazama nastaviti prezentirati tijekom 2025. godine u Zagrebu, Rijeci i Dubrovniku.

Je li vaš mobitel samo telefon, uređaj, alatka, ili je nešto više? Ili pak nešto manje? Od kakvih slojeva emocija je sastavljen internet, i gdje se u tim slojevima međusobno povezujemo i razdvajamo?

Izložene umjetničke materijale zanimaju mitovi o tehnologiji, njena nostalgija, njeni afektivni i emocionalni elementi, iluzije i činjeničnosti, njena metafizika. Rad je fokusiran na sve što se nalazi između čisto fizičkih elemenata koji stvaraju današnji digitalni prostor (poput masivnih podvodnih kablova što prenose informacije koje smatramo "internetom") te ljudskih emocija i iskustava koje u taj medij upisujemo pomoću uređaja koje možemo smatrati ili jednostavnim "alatkama", ili pak produžetcima samih sebe.

Što se događa s percepcijom vremena unutar takvog prostora koji je istovremeno naizgled bezvremenski (arhive povijesnih dokumenata dostupne su klikom, što god je na internetu ostat će tamo "zauvijek), ali i uvelike uvjetovan oštrim definiranjem vremenskih jedinica (koliko sekundi je potrebno aplikaciji pri učitavanju novog sadržaja da zadrži pažnju korisnika)?

Teuta Gatolin intermedijalna je umjetnica koja živi i radi u Zagrebu. U svojoj umjetničkoj praksi trenutno se fokusira na istraživanje teksta i jezika, nostalgije i narativa, te tehnologije i arhiva. Njezina je praksa bazirana na procesualnom i interdisciplinarnom radu, koji uključuje korištenje raznih medija poput prostornih instalacija, tekstila, videa, fotografije, pisama, virtualnih prostora, radioničkog formata namijenjenog široj publici i drugog. Završila je preddiplomski i diplomski studij Animiranog filma i novih medija pri **Akademiji likovnih umjetnosti** u Zagrebu. Završila je program **WHW akademije**, u kojem je sudjelovala na poziv. Njezini su radovi postavljeni u većini galerijskih prostora aktivnih u razvoju nezavisne scene – poput **Pogona Jedinstvo, galerija Nova, Prozori, Greta, Zilik, Kamba** i drugih; te institucionalnih galerijskih prostora poput HDLUove galerije **Karas** i **Prsten**, splitske galerije **HULUa Loggia**, prostora **Memorijalnog centra Lipa, Muzeja suvremenih umjetnosti** u Zagrebu**, Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine** u Sarajevu**, Centra za suvremenu umjetnost Rotor** u Grazu, i drugih. Izlagala je na devet samostalnih izložbi, pet izložbi suradničkih projekata do tri autora, te preko dvadeset grupnih izložbi, prezentacija, performansa i hibridnih događaja.

Hrvoje Spudić

Camera Obscura

RADIONICA / PROSTORNA INSTALACIJA

Galerija ZILIK
14.12.2024.

U subotu, 14. prosinca 2024., **Galerija ZILIK** u Karlovcu pretvorena je u eksperimentalni fotografski laboratorij u okviru radionice **Camera Obscura**, kojom je voditelj **Hrvoje Spudić** sudionicima približio jednu od najstarijih tehnika snimanja slike.

Tijekom radionice, prostor galerije transformiran je u cameru obscuru, divovski fotoaparat koji je *snimao* ulični prizor kroz igru svjetla i sjene. Sudionici su uz stručno vodstvo sudjelovali u procesu istražujući osnovne principe optike i percepcije slike.

Radionica je spojila znanost i umjetnost, analogno i digitalno, fotografiju i slikarstvo, a kroz proces rada sudionici su naučili kako se trodimenzionalni svijet prenosi u dvodimenzionalnu sliku. Ova prostorna instalacija bila je ujedno i konceptualno umjetničko djelo koje je uključivalo publiku i prostor galerije u stvaranje nove vizualne stvarnosti.

Uz same polaznike/ce radionice, te zainteresirane prolaznike Cameru Obscuru u ZILIK-u obišlo je više učeničkih grupa kojima je predstavljena ova tehnika.

Hrvoje Spudić, arhitekt i istraživač analognih vizualnih tehnologija, diplomirao je 2015. godine na **Arhitektonskom fakultetu** u Zagrebu. Aktivno se bavi istraživanjem tehnika i tehnologija tiska, fotografije, filma i zvuka. Dosad je realizirao tridesetak radionica. Karlovačkoj publici predstavio se još 2018. godine izložbom **This Town Needs Posters** i radionicom visokog tiska. Od 2017. godine zaposlen je kao asistent na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, u **Kabinetu za crtanje i plastično oblikovanje.**

Free Art Glitch 2024.

ISTRAŽIVANJE / RADIONICA / PROJEKCIJA

InfoShop / SU KAoperativa
27.12.2024.

Program **Nova kultura _ Hibridni grad .024** završio je projekcijom video radova i razgovorom s autorima video dokumentarca o glitch umjetnosti. Na projekciji su biti prikazani materijali nastali i prikupljeni tijekom godine u okviru rezidencijalnog programa **Free Art Glitch** i festivala *glitch* umjetnosti **Fubar**.

Članovi/ice i volonteri/ke udruge **KA-MATRIX** i umjetničke organizacije **Format C** prikupili su i snimili materijale i intervjue međunarodnih glitch umjetnika **Clebera Gazane** iz Brazila, **Iana Kaevenya** iz Irske, **Bastiena Lavauda** iz Francuske, **Camille Grigaut** iz Španjolske i **Dawnie Darkstone** iz Sjedinjenih Država. Karlovačko-zagrebačka produkcijska ekipa s međunarodnim partnerima nastavlja s produkcijom projekta kroz periodično izdavanje *glitch dokumentaraca* s drugim akterima svjetske glitch scene.
Multimedijalni video rad u cilju istraživačkog umjetničkog procesa stavlja naglasak na sam proces, odvijanje i tijek eksperimenata međunarodnih umjetnika. Uz projekciju u Karlovcu gotovi materijali će se distribuirati internetom.
Na predstavljanju radova sudjelovali su multimedijski umjetnici **Dina Gligo** i **Vedran Gligo** (Format C) te **Josip Bolonić** (**Subsite**).

Uz pregled video rada – dokumentarnog filma prikazani su i prikupljeni video radovi uz razgovor s produkcijskom ekipom.

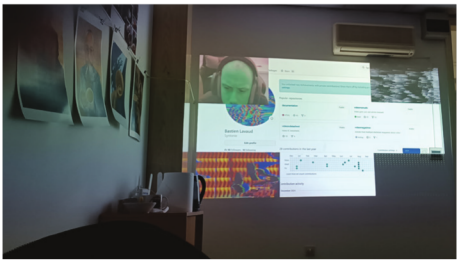

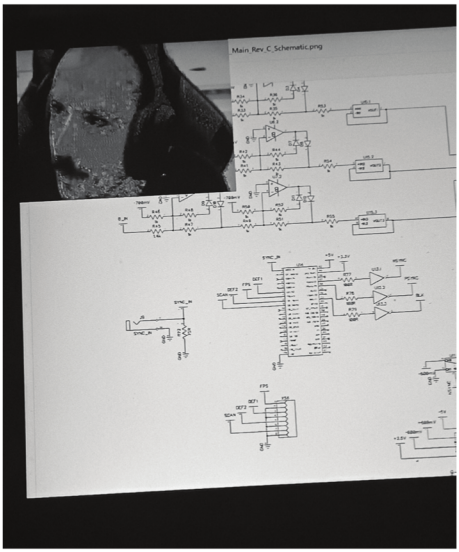

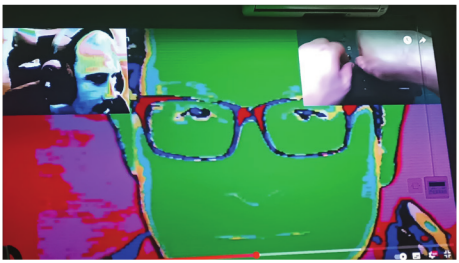

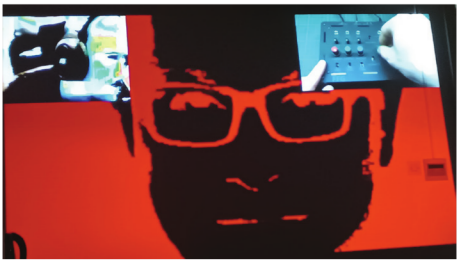

Glitch radionica u *Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić*

Na radionicama osnova glitch tehnologije mladi polaznici naučili su uređivati i manipulirati fotografijom korištenjem nekoliko aplikacija. Koristeći besplatne i slobodne aplikacije su naučili osnove rada u besplatnim programima **HxD editor, IrfanView** i online programu **Photomosh**.

Obrađene fotografije interijera Gradske knjižnice potom su poslužile kao osnova za izradu autorskih naljepnica koje su polaznici izrađivali tijekom radionica.

Voditelj radionica bio je **Denis Mikšić** iz udruge **KA-MATRIX**.

Izdavač:

ka-matrix

Udruga za društveni razvoj
Jurja Haulika 22 | 47 000 Karlovac

mob. / tel. +385 95 444 6880

e-mail. info@ka-matrix.hr
url. ka-matrix.hr
FB. facebook.com/UDRUGAKAMATRIX
FB. facebook.com/hibridnigrad

Urednica:
Manuela Kasunić
Autori:
Denis Mikšić, Manuela Kasunić

Priprema tekstova: Denis Mikšić

Oblikovanje i priprema za tisak:
Studio Ratković
Tisak:
Tiskara & Copy centar Žalac

Naklada: 200 primjeraka

Donatori programa:
Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske,
Zaklada Kultura Nova, Karlovačka županija, Grad Karlovac

Zaklada Kultura nova

Republic of Croatia Ministry of Culture
Republika Hrvatska Ministarstvo kulture

KARLOVAC

ŽUPANIJA KARLOVAČKA

Ova publikacija je tiskana uz financijsku podršku Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Zaklade Kultura Nova, Grada Karlovca i Karlovačke županije. Mišljenja izražena u ovoj publikaciji odražavaju isključivo mišljenja autora.